



Govern d'Andorra

MEMÒRIA ANUAL

Servei Especialitzat de
Prevenició i Atenció als
Joves

Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública
Andorra la Vella 15 de gener del 2024

Informe

MEMÒRIA ANUAL

2023

MINISTERI D'AFERS SOCIALS I FUNCIO PÚBLICA

Índex

Índex.....	3
Justificació de la memòria	4
Objectius.....	8
Població atesa.....	9
Programes/activitats/grups	10
Convenis i/o col·laboracions.....	13
Dades quantitatives	14
Avaluació qualitativa	28
Propostes de millora	32

Justificació de la memòria

El present document pretén exposar les dades més significatives del Servei Especialitzat de Prevenció i Atenció als Joves d'aquest any 2023. En primer lloc es presentaran els objectius, la població atesa i la metodologia i funcionament del servei. Posteriorment, s'analitzaran les dades quantitatives així com les dades qualitatives extretes durant el 2023. Per finalitzar, es realitzaran propostes de millora.

El Servei Especialitzat de Prevenció i Atenció als Joves (SEPAJ en endavant) va néixer l'any 2016 amb el nom de Servei d'Orientació per a Joves en situació Vulnerable. Des de la seva creació i fins l'actualitat, el servei s'ha adaptat en la seva totalitat a la realitat del col·lectiu atès i del context social..

Cal destacar, que el Servei ha estat en constant evolució i adaptació des de la seva creació per tal de donar resposta a la realitat canviant del col·lectiu atès que:

- Durant l'any 2018 s'efectua la primera adaptació al projecte inicial on s'integra l'itinerari intensiu que englobava aquelles situacions d'alt risc social que requereixen una metodologia específica i diferenciada de la filosofia i metodologia d'orientació i acompanyament inicial.
- L'any 2019, es va efectuar un anàlisi profund del Servei d'on es van extreure les mancances detectades i es van definir dos perfils diferenciats que requereixen una metodologia i intervencions específiques.
- L'any 2020 es va implantar com a base de treball l'adaptació professional i de recursos als dos perfils diferenciats (vulnerabilitat vs risc). De forma paral·lela a les adaptacions esmentades anteriorment, durant l'any 2020 i, per donar resposta a la situació de crisi sanitària en motiu del COVID-19 s'amplia el perfil atès i s'adapta el circuit d'accés per tal de facilitar l'atenció a tots els joves del país.
- L'any 2021 s'inicia la prova pilot del Programa Joves en Acció, mitjançant el qual s'ha intervingut de forma grupal i comunitària. Durant el mateix any, es redueix la franja d'edat d'intervenció a causa d'una nova estructuració dels serveis de l'Àrea i el servei s'especialitza a la franja d'edat 18 – 25.
- L'any 2022 s'amplien les línies d'intervenció incloent la prevenció des d'una perspectiva estructural i es forma part activament de la planificació de les accions del Pla Nacional de la Infància i l'Adolescència (PNIA).

- Paral·lelament i de forma transversal, s'ha efectuat una tasca de difusió del servei tant a professionals d'altres recursos que intervenen directament amb el col·lectiu de joves, com als mateixos joves a través de les xarxes socials.
- L'any 2023 es canvia l'estructura de l'equip tècnic que passa a estar format per una educadora social amb implicació horària completa i una psicòloga a 20h setmanals, d'aquesta manera desapareix la figura de la treballadora social. En l'actualitat s'està reformulant el servei per tal que s'adeqüi a la nova estructura de l'equip tècnic.

En resum, en l'actualitat, el SEPAJ constitueix un servei integral que engloba la prevenció, a partir dels 12 anys degut a la col·laboració amb el PNIA, i l'atenció al col·lectiu jove de 18 a 25 anys des d'una perspectiva global.



La present gràfica mostra que el total de casos atesos durant aquest 2023 ha sigut de 66 joves. El tipus d'atenció ha sigut o bé puntual en casos de demandes concretes o orientacions, de tractament en aquells casos que han requerit una intervenció psicoeducativa més intensiva i també grupal, en el marc del programa Joves en acció.

Els nombre de joves atesos ha augmentat exponencialment des de la creació del servei, destacant l'any 2021 en el que la situació socioeconòmica derivada de la crisi sanitària va causar situacions personals que van requerir de suport puntual. Aquest 2023 novament creix el número de joves atesos, fet que es pot explicar, en part, per la conjuntura actual a nivell socioeconòmic i d'habitatge, que està dificultant l'emancipació de joves amb situacions estables.

Normativa del servei i els ODS

La filosofia i metodologia del SEPAJ té molt presents els principis rectors definits a la Llei de Serveis Socials i Sociosanitaris (6/2014), i els pren com a marc referencial per a la seva intervenció, principalment els principis de coresponsabilitat, societat activa, prevenció.

- ✓ Corresponsabilitat: es procura implicar a totes les parts (altres serveis o institucions, i les pròpies famílies) per tal d'assolir objectius de forma conjunta i sostinguda, fomentant una participació proporcional als mitjans i recursos que es puguin oferir.
- ✓ També es contempla el principi de societat activa, solidaritat i participació. En aquest sentit es fomenten les accions comunitàries i la inserció social plena dels participants del projecte, fet que enguany s'ha potenciat a través del Programa Joves en Acció.
- ✓ Prevenció: continua essent un servei preventiu i d'atenció. Per tant en tota intervenció s'avalua la situació de forma exhaustiva per tal de prevenir situacions de risc o precarietat, així com per reduir l'agreujament o cronificació quan aquestes ja s'han donat.
- ✓ Transversalitat. Es treballa de forma coordinada i es fomenta la participació de tots els agents (públics i privats) implicats en el cas.
- ✓ Atenció integral centrada en la persona, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida i el benestar de la persona, amb respecte a la seva dignitat. Per això, cal afavorir l'autonomia i participació.

El Servei d'Atenció a Joves en Situació Vulnerable dona resposta també a l'article 121 de la Llei 14/2019, del 15 de febrer, qualificada dels drets dels infants i els adolescents, en el seu article 121, que a continuació es transcriu:

121. Programes de transició a la vida adulta i de suport a l'autonomia personal

1. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, han d'oferir programes de transició a la vida adulta i de suport a l'autonomia personal que incloguin, entre d'altres, mesures de formació, inserció sociolaboral, ajuts econòmics, allotjament o suport psicològic.
2. Aquests programes s'han d'adaptar a les necessitats de cada adolescent i jove, i són de participació voluntària. Els destinataris d'aquests programes són adolescents a partir dels setze anys i joves que, més enllà de la majoria d'edat, es

trobin en una situació vulnerable, fonamentalment els que estan o han estat subjectes d'una mesura de protecció.

Per altra banda, destacar que el SEPAJ consta al Decret 495/2023 del 25-10-2023, d'aprovació del Reglament de la Cartera de Serveis Socials i Sociosanitaris en el tercer capítol com a una de les prestacions de suport que regula dit decret.

Pel que fa als Objectius de Desenvolupament Sostenible, durant aquest any es mantenen els següents com a marc genèric d'intervenció al Servei i com a objectius transversals en el disseny i planificació d'activitats tant individuals, com grupals i comunitàries:

- ODS 1. Erradicar la pobresa en totes les seves formes i a tot el món.
- ODS 3. Garantir una vida saludable i promoure el benestar per a tothom a totes les edats.
- ODS 8. Fomentar el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball digne per a totes les persones.

El SEPAJ, com a servei sota el paraigües del sistema de protecció social, treballa en la línia del que estipula la Llei 6/2014. Pretén donar resposta a les necessitats dels joves en el sentit més ampli de la paraula, incloent la millora de les condicions de vida del col·lectiu, prevenint situacions de risc/exclusió/pobresa. En el marc del treball educatiu que s'efectua, es tracta de dotar de consciència i esperit crític els joves, fer-los protagonistes de les seves vides, actors principals de les seves decisions, i responsables de cercar millores per al seu propi benestar. En la societat actual, aquest benestar està íntimament lligat a la ocupació com a font generadora d'ingressos que permetin assolir un nivell de vida digna, que l'estat completarà en cas de necessitat.

Per tant, es pot concloure que durant l'any 2023, el SEPAJ ha continuat treballant de forma conscient en aquesta línia.

Objectius

General

Donar una resposta integral als joves en situació vulnerable o de risc del Principat d'Andorra en quant aspectes bàsics entorn la salut, l'habitatge, la formació, l'àmbit laboral, econòmic i de lleure, o en tots ells alhora mitjançant una intervenció intensiva i reparadora.

Específics

Perfil 1

- Esdevenir un servei de referència per al col·lectiu per tal de treballar des de la prevenció l'agreujament de les situacions de vulnerabilitat.
- Oferir un acompanyament i orientació segons les mancances detectades en cada jove per tal de fomentar l'adquisició d'aquells elements necessaris per a una emancipació amb garanties.
- Fomentar l'adquisició d'eines i estratègies que puguin potenciar l'assoliment dels propis objectius personals.

Perfil 2

- Realitzar un acompanyament i seguiment intensiu en situacions de risc social per tal de pal·liar les seves conseqüències en el procés d'emancipació.
- Incidir de forma intensiva en les carències que potencien el manteniment de la situació de risc.
- Proporcionar eines i estratègies psicosocials per facilitar la integració social.

Prevenió

- Fomentar l'adquisició de competències bàsiques per a la vida adulta per tal de fomentar una actitud resilient davant possibles situacions de risc.
- Disminuir les conductes de risc psicosocial en tots els àmbits que afecten a la població adolescent i jove: Salut física i mental, afectiva i sexual, laboral i social.

Població atesa

En l'actualitat el SEPAJ es dirigeix a la població adolescent i jove entre 12 i 25 anys. Cal diferenciar entre l'àmbit preventiu i l'àmbit d'atenció.

Pel que fa a l'àmbit preventiu, a través del Pla Nacional de la Infància i l'Adolescència es proporciona atenció indirecta al adolescents entre 12 i 18 anys i de forma directa en format grupal, mitjançant la dinamització del Comitè d'Adolescents.

Pel que fa a la franja 18-25, s'ofereix atenció i orientació en diferents àmbits a tots els joves que es trobin residint al Principat de forma efectiva i legal, a excepció d'aquells joves que es trobin residint als habitatges tutelats (SASAJ) o aquells que resideixin fora per motius terapèutics. El tipus d'intervenció que es duu a terme s'adequa a les particularitats de cada jove i queda diferenciat al projecte de SEPAJ tenint en compte dos perfils diferenciats:

PERFIL 1 VULNERABILITAT

Motivació

Competències mínimes adequades

- ✓ Habilitats relacionals
- ✓ Recursos personals
- ✓ Presència física
- ✓ Iniciativa

Baixa/mitja qualificació acadèmica

Baixa qualificació professional

No necessiten recursos socials específics

Són capaços de cercar i mantenir feina

Suport familiar (encara que sigui deficient)

Atenció puntual al SOV (vinculació intermitent)

PERFIL 2 RISC

Absència de motivació

No percepció de les pròpies necessitats

Absència de competències i/o habilitats bàsiques

Nul·la, baixa o molt baixa qualificació acadèmica i laboral

Problemàtiques sociosanitàries associades

Greus dificultats per trobar i/o mantenir una feina

Incompliment acords/manca de compromís

Cronicitat/aïllament social

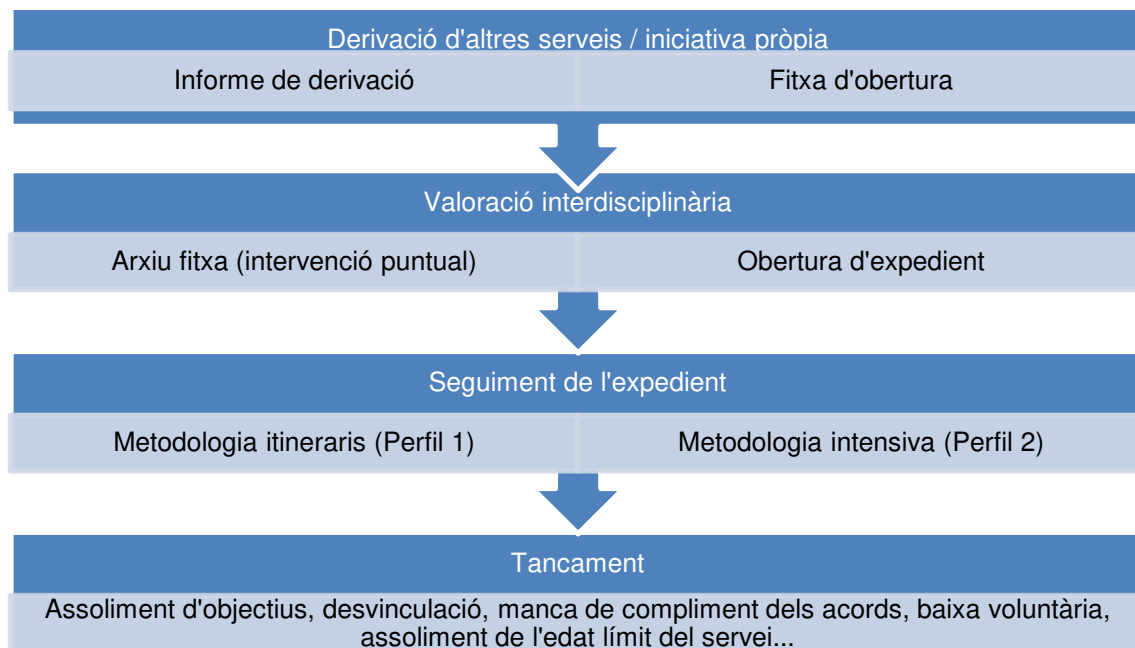
Absència de suport familiar o entorn familiar tòxic

Precarietat econòmica

Intervenció intensiva SOV

Programes/activitats/grups

Intervenció individualitzada



a. Circuit d'accés al projecte

Les dues vies d'accés principals al SEPAJ són: la iniciativa pròpia del jove i la derivació per part d'altres serveis. En el primer cas, és el o la pròpia jove que contacta amb el servei per efectuar una consulta o demanda de seguiment. En el cas de les derivacions, generalment es realitza una síntesi de la intervenció realitzada pel servei derivant, els objectius treballats, la situació actual i l'adequació al SEPAJ. Aquesta derivació s'efectua mitjançant informe, coordinació o ambdues.

Després de la primera intervenció es valora l'obertura de l'expedient o l'arxiu de la fitxa com a intervenció puntual. En el primer cas, implica un posterior seguiment descrit més endavant, i en el segon cas, en canvi, implica l'arxiu del cas. Aquest fet per una banda permet registrar les demandes i orientacions puntuals per tal de fer-ne una posterior valoració. I per altra banda, permet disposar d'informació sobre el jove en cas que torni a consultar més endavant.

b. Seguiment efectuat

La metodologia individualitzada implica detecció, orientació, derivació, seguiment i acompanyament dels participants. Aquesta atenció permet treballar de forma proactiva a partir d'un projecte individualitzat elaborat de forma conjunta amb el jove on s'acorden un seguit d'objectius a assolir, es defineixen les activitats que es duran a terme i amb el qual es va treballant a partir de trobades individuals periòdiques.

Es defineixen dos estils metodològics diferents tenint en compte els perfils (vulnerabilitat i alt risc) definits al projecte del servei, i que requereixen metodologies adaptades a les seves particularitats. Pel que fa al primer perfil, es prioritza la voluntarietat del seguiment i la definició dels propis objectius per part dels mateixos joves.

En el segon cas, la intervenció individual és més dirigida i ajustada a les directrius que marquen les Lleis i els Reglaments que regeixen l'activitat del Departament, ajustant-nos en tot moment a la normativa en matèria de protecció social del país. Un exemple és el caràcter contractual dels ajuts econòmics ocasionals, regulat en la Llei 6/2014.

Cal tenir en compte que el servei té la naturalesa d'un projecte educatiu, on professionals de diferents disciplines intervenen per ajustar-se a la necessitat i resoldre-la (o minimitzar-la) conjuntament amb el jove de la forma més eficient possible, mitjançant un procés d'acompanyament de més o menys llarga durada. Aquest fet ens porta a no atendre problemàtiques econòmiques de forma automàtica ni aïllada, sinó que es tracta d'intervenir amb més profunditat, cercant l'origen del problema i tractant-lo mitjançant una metodologia interdisciplinària

Programa Joves en Acció

Aquest programa es va iniciar durant l'any 2021 i ha tingut continues modificacions i adaptacions metodològiques (flexibilitzacions) a causa de l'elevada inestabilitat dels joves participants i les dificultats en l'assistència.

També ha estat necessari, aturar el format grupal durant llargs períodes i reconduir la intervenció a nivell individual. Durant l'any 2023 s'han dut a terme dues etapes del projecte grupal, la primera va ser des del mes de juny al mes d'agost i en aquesta van participar joves del SEPAJ i del SASAJ conjuntament. La segona etapa ha tingut lloc des del mes d'octubre al mes de novembre i ha estat formada únicament per joves del SEPAJ. En total han participat 8 joves al projecte.

Tenint en compte la flexibilitat del projecte inicial, s'han anat efectuant adaptacions durant la implementació per tal d'adaptar-nos a les especificitats del grup en cada moment. Cal tenir en compte que no s'ha tractat d'un grup estable pel que fa als participants. Les principals característiques del programa són:

- Immediatesa de les inscripcions (i possibilitat d'integrar-se al grup seguidament).
- Programació circular que permet compensar les manques d'assistència
- Flexibilitat en el nivell de dificultat de les diferents activitats segons el perfil del grup en cada moment
- Flexibilitat en l'assistència
- Recordatoris als joves desvinculats per evitar baixes del programa
- Facilitar punts de trobada alternatius
- Format de les activitats adaptat (baix nivell d'atenció, dificultat per mantenir la concentració, dificultat per mantenir la constància en les activitats, dificultats de lectoescriptura, dificultat de comprensió oral i escrita, manca de control d'impulsos...)

En general, es basa en una metodologia pràctica i vivencial que fomenta l'aprenentatge i l'intercanvi de coneixements entre els joves. A més es prioritza la flexibilitat de les activitats plantejades i l'adaptació a les característiques generals del grup en cada moment.

Les activitats es divideixen en 6 àrees de coneixement que emmarquen el programa i es basen en les principals mancances i dificultats detectades en el servei durant les entrevistes individualitzades.:

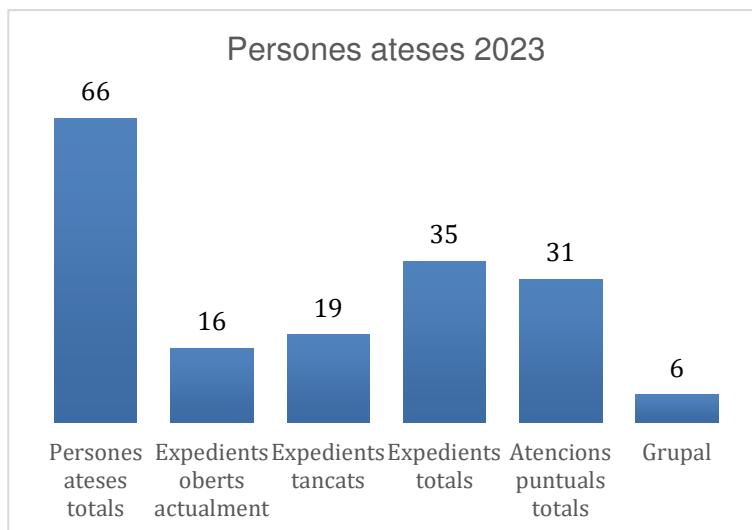
- Competències per a la vida adulta
- Capacitació laboral
- Manteniment de l'habitatge
- Habilitats socials
- Gestió domèstica
- Participació ciutadana

Convenis i/ col·laboracions

Durant el present 2023 no s'ha efectuat cap conveni ni col·laboració amb altres serveis externs. Pel 2024 es preveu crear una xarxa de col·laboració entre els diferents organismes i serveis implicats en el seguiment dels joves per tal de millorar qualitativament la intervenció.

Dades quantitatives

- Persones ateses

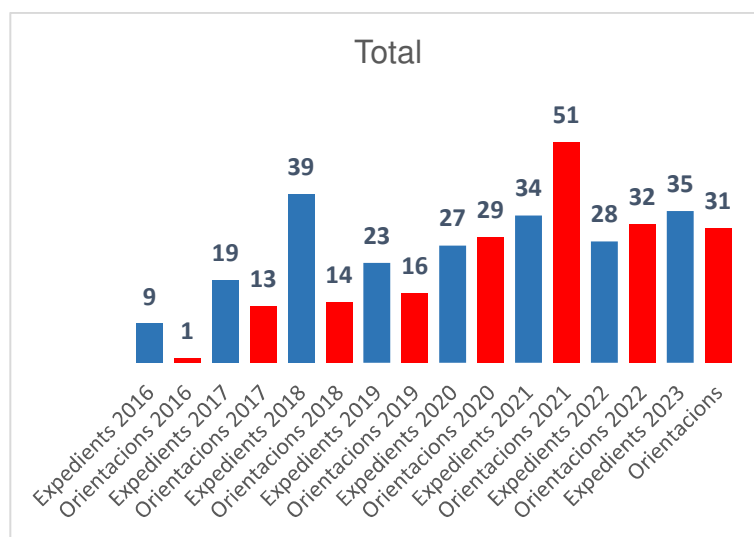


Durant l'any 2023 s'han atès un total de 66 joves, d'aquests s'ha obert expedient a 35 ja que han requerit una atenció més prolongada en el temps. La resta s'ha arxivat la seva fitxa després d'una atenció o orientació puntual i no s'ha donat una intervenció continuada ja sigui per motius tècnics, (resolució de la demanda, derivació a altres serveis o per no ser el recurs adient) o per decisió de la persona atesa.

Cal destacar que a augmenten els expedients oberts en comparació a l'exercici 2022 i disminueixen els participants al programa Joves en Acció.

Finalment, esmentar que hi ha un total de 12 joves que o bé han trucat o bé han sigut derivats per SEAIA o AAPF però no han assistit de forma presencial a cap entrevista i, per tant, no se'ls ha registrat com a persones ateses.

- Comparativa 2016 al 2023

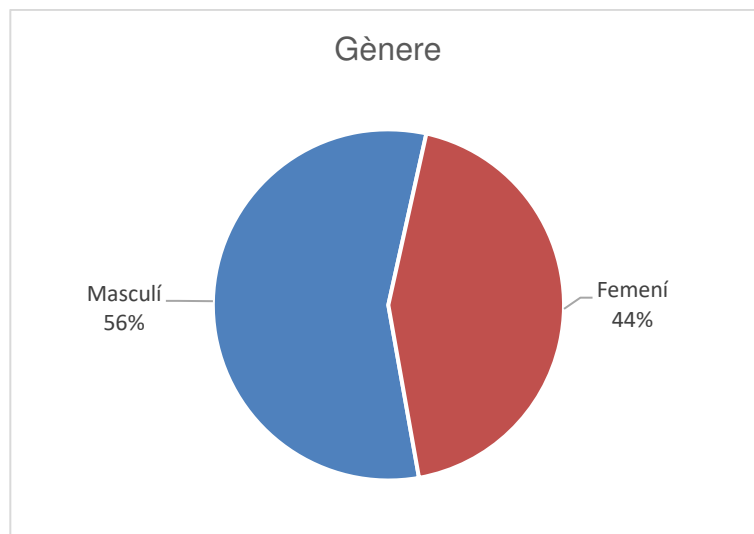


En aquest gràfic es pot observar la comparativa dels darrers anys pel que fa a les orientacions puntuals (persones ateses) i expedients totals (persones en seguiment/intervenció especialitzada).

A diferència d'anys anteriors, el nombre d'expedients oberts supera al nombre d'orientacions puntuals, aquest fet pot respondre al canvi d'enfocament de la intervenció i els canvis de criteris respecte a l'obertura d'expedient que s'ha donat aquest any.

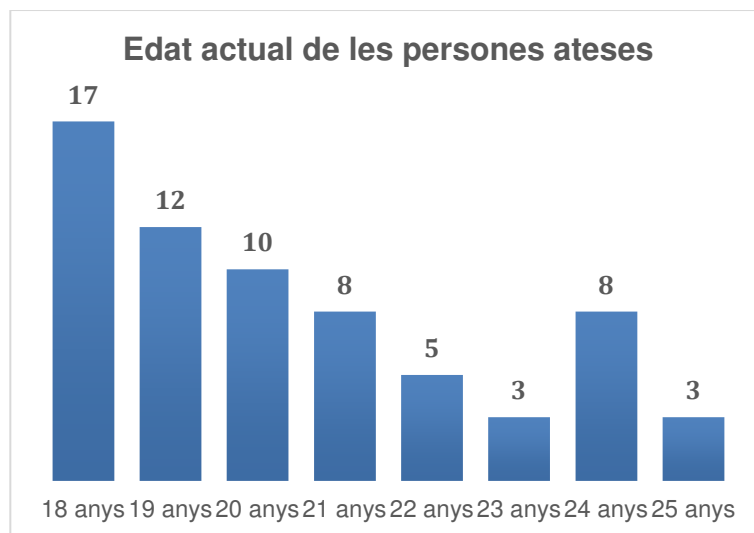
Cal destacar, que anys anteriors s'havia considerat com a intervenció puntual única joves que han assistit al servei en diferents ocasions i per aquest motiu, enguany s'ha considerat necessari unificar els criteris d'obertura d'expedient.

- Gènere



Pel que fa al gènere, es continua amb la tendència d'anys anteriors en les que es destaca una elevada paritat, malgrat que el sexe masculí compta amb una prevalença lleugerament superior. Cal destacar, que en aquesta classificació és te en compte una classificació binària a l'hora de registrar la identitat sexual de les persones ateses i es recull el sexe que determinen els documents d'identitat reglats. Per aquest motiu cal posar de manifest que aquest any s'ha atès a dues persones trans una d'elles en procés de canvi de nom i gènere. Aquest fet posa de relleu la necessitat d'ampliar els ítems registrats pel que fa a la identitat sexual de les persones ateses.

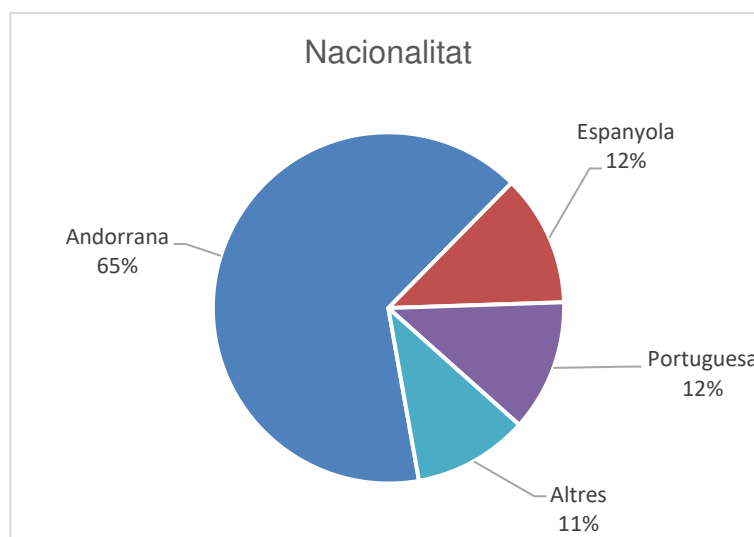
- Edat



L'any 2023 la majoria de joves atesos es troben en els primers anys de la seva vida adulta, destacant els joves entre 18 i 19 anys que suposen més de la meitat dels joves atesos. La majoria d'aquests han estat derivats de l'AAIA al complir la majoria d'edat i trobant-se en situacions de vulnerabilitat que requerien d'un suport especialitzat. Cal destacar que aquesta tendència ja es va iniciar durant l'any passat i posa de manifest les limitacions de moltes famílies a oferir suport als seus fills. És per aquest motiu que des del servei es fomenta en tot moment la implicació de les famílies en el procés actuant de nou com a subsidiaris de la família en base al que estableix la Llei 6/2014 (familiars obligats), i prioritant i posant el focus en el treball de reparació de vincles familiars per davant dels suports econòmics en persones joves.

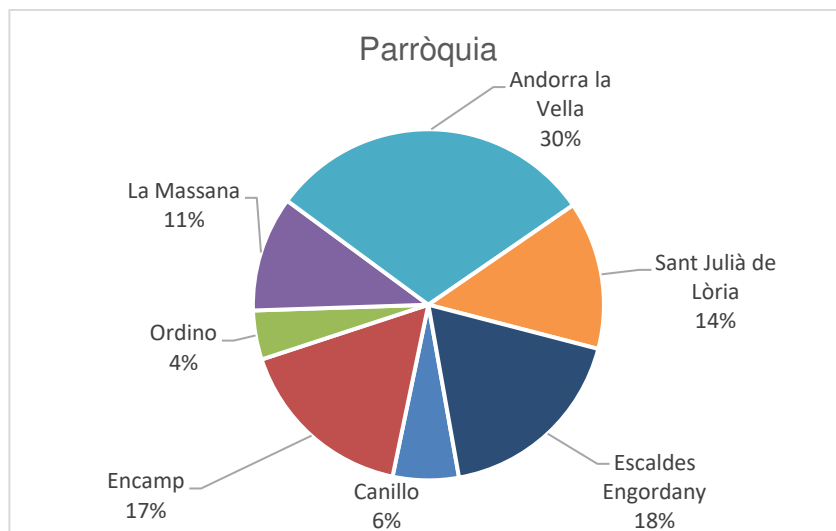
Com a diferència destacable d'altres anys, ha augmentat el nombre d'atesos de 24 anys.

- Nacionalitat



Com en anteriors exercicis, continua predominant la nacionalitat andorrana, seguida de l'espanyola, la portuguesa, i d'altres nacionalitats amb uns percentatges molt semblants. Aquest any, de la mateixa manera que l'any anterior, no s'ha atès cap jove de nacionalitat francesa.

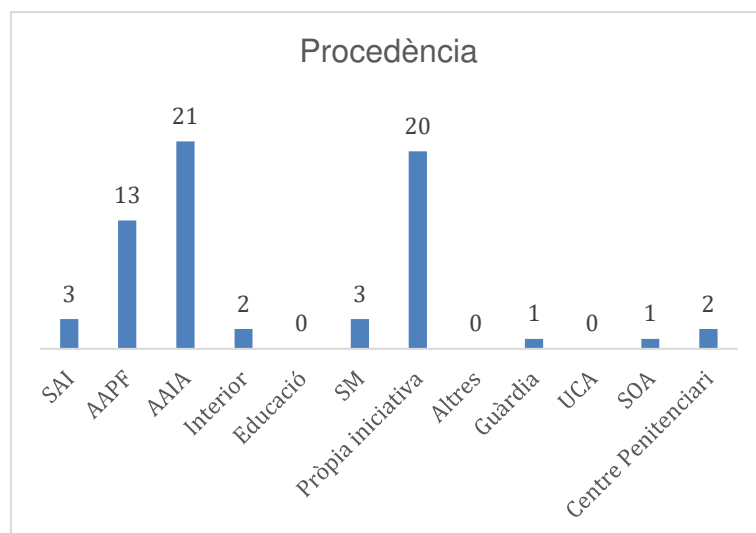
- Parròquia



La present gràfica mostra que gairebé la meitat dels joves atesos durant el 2023 procedeixen de les parròquies centrals, Andorra la Vella i Escaldes Engordany, aquesta xifra és menor a la dels anys anteriors. Per altra banda, destaquen Sant Julià de Lòria i Encamp i s'observa un lleuger augment a Ordino, Canillo i la Massana respecte a l'any 2022.

Cal esmentar que durant aquest 2023 el SEPAJ s'ha continuat desplaçant als Centres d'Atenció Primària arreu del país per tal de poder donar un accés igualitari al servei per als joves que resideixen a altres parròquies. Altrament, la situació socioeconòmica i la crisi actual de l'habitatge ha provocat que els joves no resideixin a les parròquies centrals.

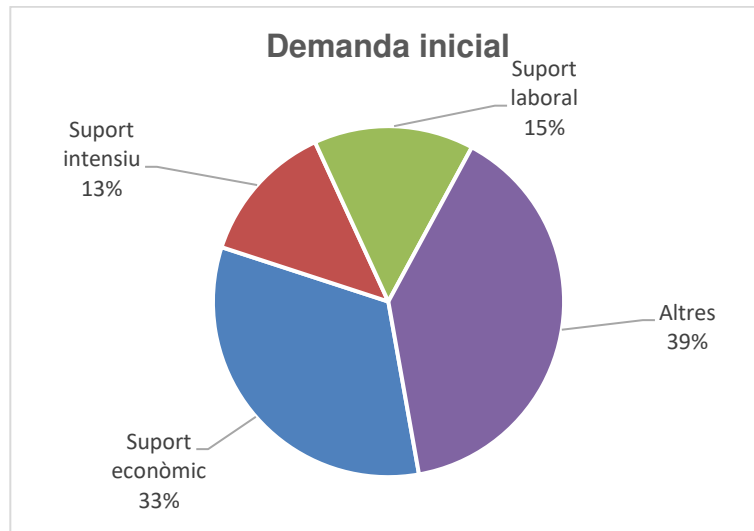
- Procedència



Durant el 2023 es manté la tendència que el 2022 pel que fa al circuit d'accés al SEPAJ, sent l'Àrea d'Atenció i l'Adolescència a la Infància la via principal de derivació, seguida de l'Àrea d'Atenció a les Persones i les Famílies. Per altra banda, augmenta lleugerament el percentatge de joves que accedeixen per iniciativa pròpia, la majoria d'aquests ho han fet a través del telèfon mòbil publicat a diferents mitjans, altres han assistit de forma presencial o han estat informats de l'existència del servei al demanar hora a AAPF i trobar-se dins de la franja d'edat del SEPAJ.

Per altra banda, durant aquest any s'incorporen dues vies d'accés que són els Serveis Penitenciaris i el Servei d'Ocupació. Altres vies de procedència, en un percentatge menor són: el Servei d'Atenció Immediata, el Ministeri d'Interior, Salut Mental, la Unitat de Conductes Addictives o el Servei de guàrdia.

- Demandes dels joves/ famílies

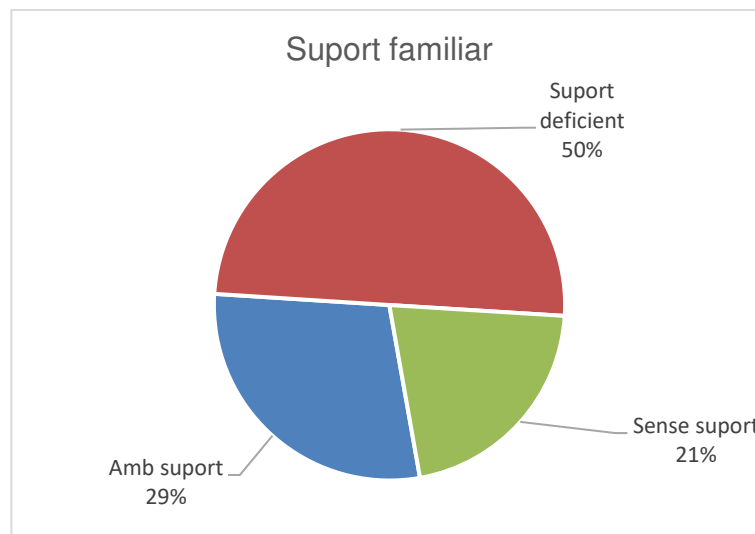


Aquest any, cal destacar que ha augmentat la varietat de les demandes efectuades i, per tant, la categoria altres és la majoritària. Dins d'aquesta categoria s'ha inclòs demandes d'orientació en estudis, de planificació i organització de les rutines bàsiques, suport i acompanyament en les gestions principals a l'assoliment de la majoria d'edat... entre d'altres. Per altra banda, el suport econòmic continua essent un dels motius de demanda més important en el servei, val a dir, que hi ha situacions en què cal reconduir aquesta demanda i oferir suport en altres àmbits, ja que per desconeixement dels recursos del país alguns joves efectuen demandes econòmiques sense complir cap criteri per als ajuts existents.

Cal destacar que les demandes de suport laboral han disminuït de forma notable respecte l'any anterior, aquest fet pot respondre a la millora del context laboral general del país.

Finalment, el suport intensiu, que es refereix a les intervencions d'alta intensitat en les que és necessari efectuar una cobertura de les necessitats bàsiques de la persona i un acompanyament que permeti establitzar la situació biopiscosocial continua essent la demanda minoritària tot i que és la que majors esforços requereix per part de l'equip tècnic pel que fa a la tipologia i freqüència de l'acompanyament, les coordinacions amb múltiples serveis, etc.

- Suport familiar



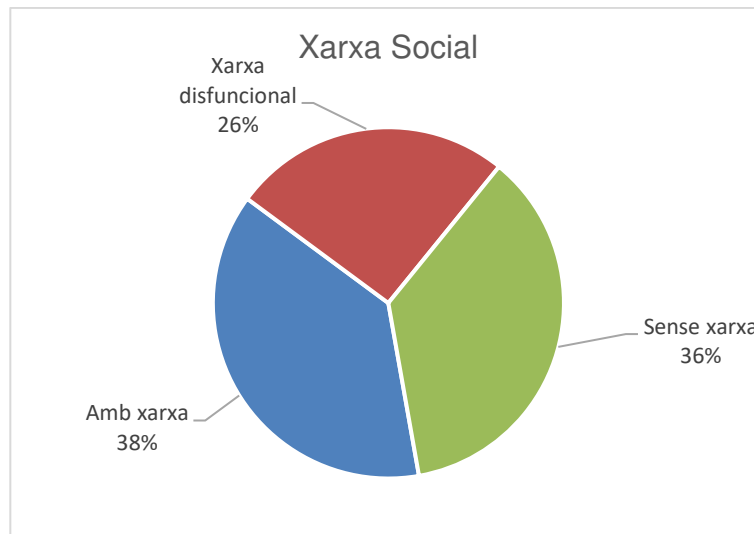
Aquesta gràfica és molt semblant a la d'anys anteriors, tot i això s'observa un lleuger increment dels joves atesos que compten amb suport familiar.

Cal reflexionar sobre l'elevada quantitat de joves que, malgrat comptar amb una família, aquesta no li pot oferir un suport adequat a les seves necessitats o inclús aquest suport pot ser perjudicial per al seu procés de transició a la vida adulta, que constitueix la meitat dels joves atesos. Aquests, la majoria han estat derivats de SEAIA, fet que implica dificultats prèvies al domicili familiar. Aquest factor, pot influir en el procés d'emancipació.

Pel que fa als joves amb suport, cal destacar que la majoria no s'ha acabat vinculant al servei o s'han dirigit al mateix per orientacions puntuals en comptar amb una xarxa natural de suport.

Respecte als joves que no tenen cap tipus de suport familiar, presenten les situacions més complexes ateses durant aquest any.

- Xarxa social



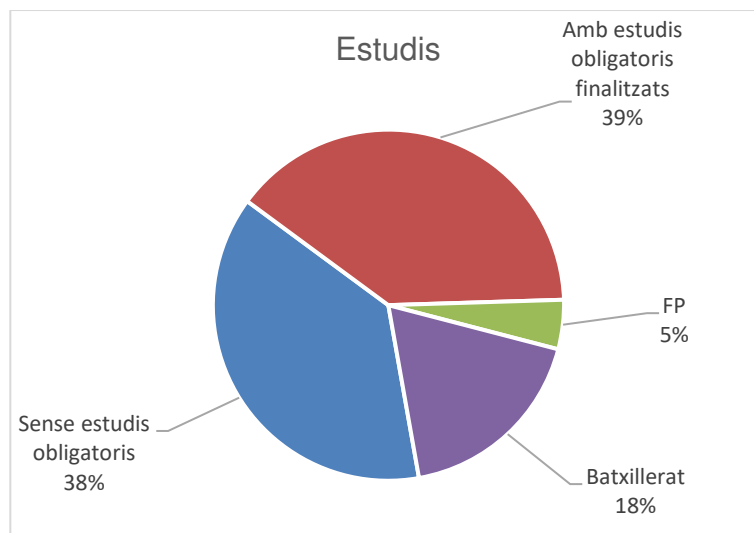
De la mateixa forma que en d'altres anys, continua la tendència semblant entre les diferents categories. Tot i això, s'observa una lleugera disminució als joves que compten amb una xarxa disfuncional (al voltant del consum, desocupats, amb aspectes legals pendents, amb absència de suport familiar, desorganització i manca d'hàbits/rutines...).

En aquest gràfic s'observa com la majoria de joves compten amb una xarxa social (ja sigui positiva o disfuncional), aquest fet respon el la fase evolutiva en la que les relacions socials són un element molt important per al desenvolupament de les persones. Per aquest motiu, des del servei es treballa tenint en compte la importància d'aquesta xarxa i les implicacions tant en positiu com en negatiu que aquesta pot comportar intentant fomentar les relacions positives i aportant estratègies de prevenció en les relacions amb una xarxa disfuncional.

Tot i això, cal destacar que un terç dels joves atesos no compten amb cap tipus de xarxa relacional que els hi pugui oferir suport. Aquesta dada és rellevant tenint en compte que a la joventut és la etapa vital en la que les relacions socials tenen una elevada importància.

Cal afegir, tal com s'ha observat al gràfic anterior, que molts joves no compten amb cap tipus de suport (ni familiar ni relacional) o el tipus de suport que reben és disfuncional.

- Nivell d'estudis

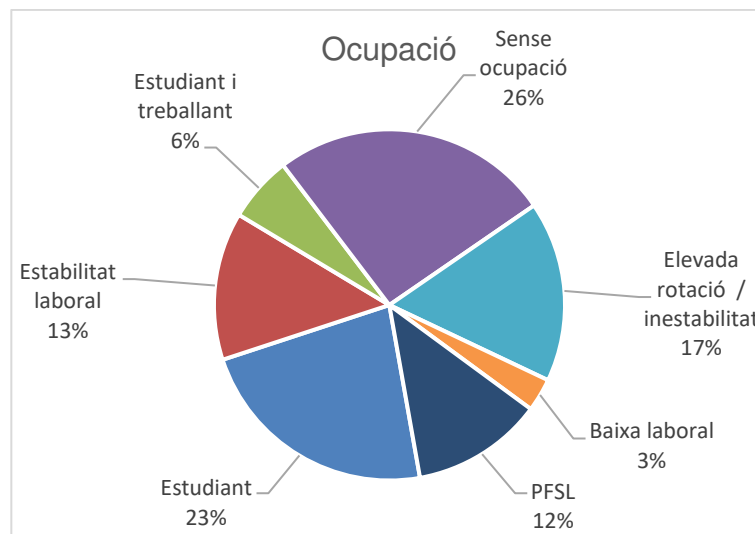


Continuant amb la tendència de l'any anterior, la majoria de joves compten amb algun nivell d'estudis finalitzat, la majoria dels quals correspon a la titulació bàsica de segona ensenyança. Tot i això, aquest any ha augmentat el nombre de joves que ha continuat els estudis post obligatoris lleugerament.

Tot i això, més d'un terç dels joves atesos no compten amb cap nivell d'estudis, aquest fet dificulta la inserció laboral del col·lectiu de joves que, a més a més, no disposa d'una experiència mínima.

Aquest any, cal afegir que el servei ha rebut diferents demandes d'alumnes d'ensenyament pots obligatori en les que requerien suport econòmic per poder continuar els estudis que estaven cursant. En aquest sentit cal reflexionar sobre els recursos actuals per afavorir la continuïtat acadèmica de joves amb situacions socials vulnerables.

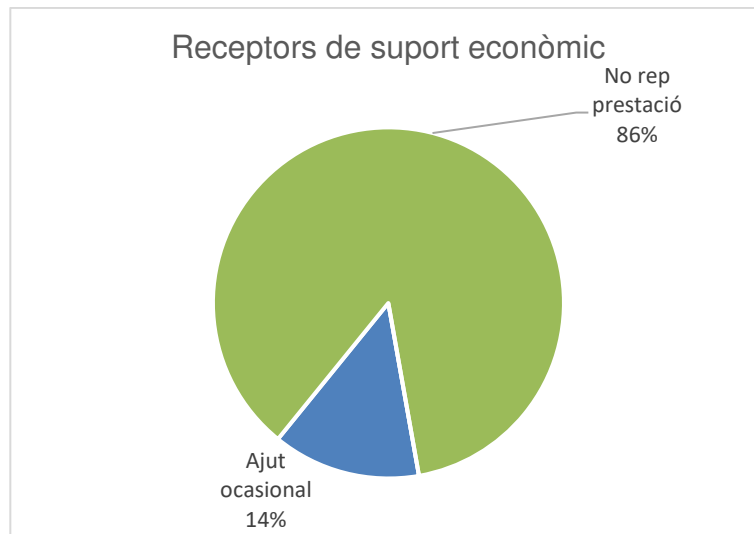
- Ocupació



Les dades de la gràfica d'ocupació són molt semblants a les d'anys anteriors en general, tot i això, es destaca l'important davallada de joves amb un elevada rotació/inestabilitat que es redueix gairebé a la meitat. En canvi, augmenten els joves sense ocupació, els que es troben cursant estudis i els que estan treballant i estudiant a l'hora.

Cal destacar que tot i l'exposat, l'estabilitat laboral compta amb un percentatge molt baix, fet que posa de manifesta la importància de treballar les habilitats sociolaborals de manera integral i continuada amb el perfil de joves que atén el SEPAJ com a base prèvia per poder assolir una integració laboral exitosa i, posteriorment, poder accedir a una emancipació plena.

- Suport econòmic

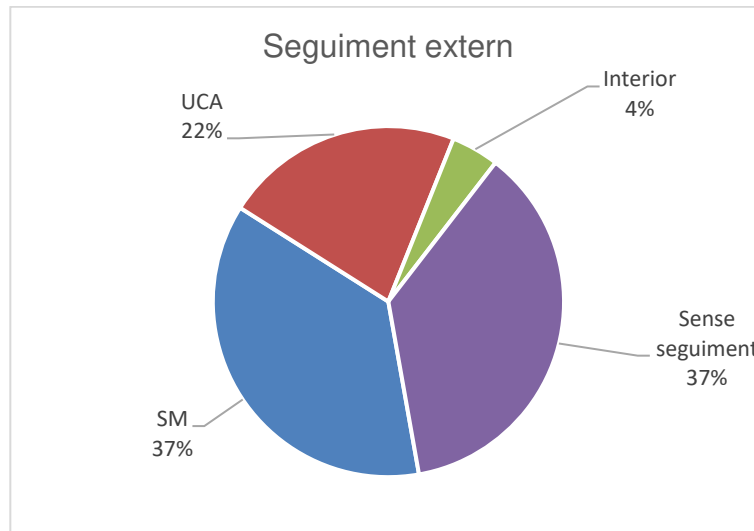


Les dades amb relació a la recepció d'ajuts econòmics en els joves atesos es mantenen respecte a l'any anterior. Preval àmpliament el nombre de joves que han rebut orientació i/o suport psicoeducatiu sense prestació econòmica als que l'han hagut de sol·licitar a més a més, s'observa una lleugera davallada pel que fa a l'atorgament d'ajuts ocasionals

Aquest fet es justifica en que, per una banda, ha augmentat el número d'atenció puntuals al servei, en les que es fa una orientació sobre la demanda del jove. A més, des del SEPAJ, tal com marca la Llei 4/2014 dels Serveis Socials i Sociosanitaris, es prioritza el suport de les famílies especialment en els joves amb situacions molt precaritzades i amb manca de recursos tant econòmics com personals. Per tant, fomentar la implicació de les famílies ha implicat un menor atorgament d'ajuts econòmics.

Per finalitzar, destacar que aquest any ha calgut eliminar l'ajut a l'habitatge de lloguer ja que cap dels joves atesos ha percebut aquesta prestació econòmica. Aquest fet s'explica ja que la majoria de joves atesos no s'han emancipat o, si ho han fet, no ha estat en el seu propi habitatge de lloguer.

- Seguiment altres institucions

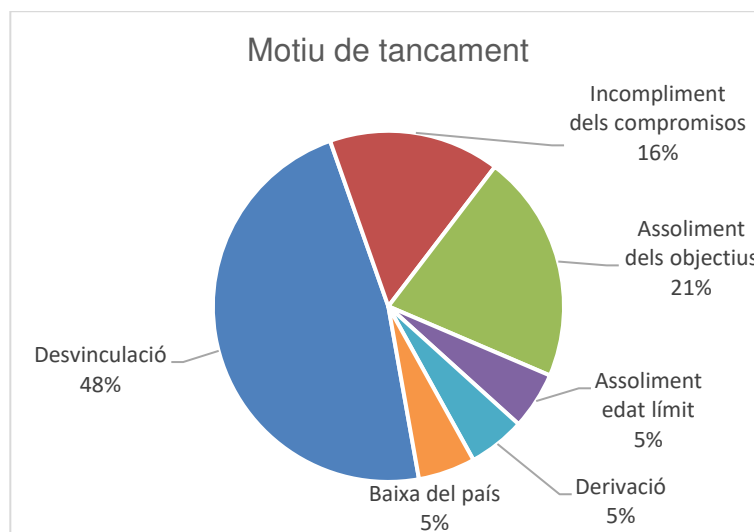


Es manté la tendència d'anys anteriors en les que disminueix lleugerament el percentatge de joves que no efectua cap tipus de seguiment. La resta de categories es mantenen en percentatges gairebé idèntics.

Cal esmentar que, donada la complexitat dels casos atesos, alguns dels joves efectuen seguiment a dos o més serveis externs. A més, s'observa que alguns d'aquests casos es cronifiquen, requerint atenció per part dels serveis externs de manera continuada.

Es important reflexionar sobre la importància del treball en xarxa, tenint en compte que la majoria dels joves atesos al servei, són atesos de forma paral·lela en una o més institucions.

- Motiu de tancament



Durant el 2023 s'han tancat un total de 19 expedients, la majoria d'aquests s'han donat a causa de la desvinculació dels joves del servei malgrat la valoració tècnica recomanés la continuïtat de la intervenció per assolir els objectius establerts.

Caldrà reflexionar sobre aquest aspecte ja que, tot i que a nivell tècnic es valori la continuïtat de la intervenció, els joves sovint tenen una percepció subjectiva d'assoliment dels propis objectius. En d'altres casos, simplement desisteixen en el procés per falta de tolerància a la frustració i per la necessitat d'immediatesa en la consecució dels objectius, característica de la franja d'edat.

Aquest fet, ha produït en diverses ocasions reobertures d'expedient poc temps després d'haver efectuat el tancament. En aquest sentit, es podria valorar ampliar el termini de valoració de tancament dels expedients, en aquells casos en els que es pugui preveure un agreujament o manteniment de les problemàtiques detectades.

Per altra banda, cal destacar la diversificació dels motius de tancament enguany ja que ha calgut afegir noves categories com l'assoliment de l'edat límit del servei, la derivació a d'altres serveis o la baixa del país.

Avaluació qualitativa

Recursos humans

Fins al mes de maig, l'equip tècnic ha estat format per tres figures professionals de l'equip del SEPAJ (Educadora social, Treballadora social i Psicòloga) a jornada completa, permetent un abordatge interdisciplinar de cada cas i una intervenció adaptada a les particularitats individuals.

A partir del mes de maig, per motius de reestructuració de l'Àrea, l'equip es formalitza definitivament amb una educadora social amb una dedicació de temps complert i una psicòloga amb dedicació de 20 hores setmanals.

Recursos instrumentals

El Servei es troba ubicat en un despatx al departament d'Afers Socials, en el que cadascun dels professionals disposen del mobiliari necessari, taula, cadira, etc. Així mateix, tots tenen el seu ordinador personal amb el software necessaris per portar a terme la seva tasca (servidor Perafita, SAP, Lotus Notes...). Tanmateix es disposa de diferents sales compartides amb la resta d'àrees del departament on es poden efectuar entrevistes si es valora adient.

Per facilitar l'accés a la informació i el treball conjunt entre professionals, es realitza un registre acurat de tota la informació obtinguda i de totes les intervencions realitzades (registre de seguiment, registre de coordinacions...) a la que posteriorment hi té accés la resta de l'equip de l'àrea mitjançant registres informàtics i utilitzant plantilles de creació pròpia (fitxa social, document d'autorització de cessió de dades, document de baixa...) i d'altres unificades pel Departament. Cal destacar que aquest any s'ha iniciat la implementació de la eina informàtica Història Social Compartida amb l'objectiu de facilitar l'accés a la informació i el treball conjunt entre professionals.

Tota informació relativa a cada cas, s'arxiva de forma física a la carpeta de cada expedient i de forma informàtica, per una banda, a la carpeta del servidor Perafita. I per altra banda a la plataforma Història Social Compartida. Pel que fa als casos atesos, aquests s'arxiven també física i digitalment.

Per altra banda, el Servei també disposa d'un ordinador portàtil i un telèfon mòbil amb l'aplicació del Whatsapp per comunicar-se amb els usuaris.

Pel que fa als desplaçaments dels tècnics, es pot fer ús d'un vehicle compartit amb la resta de serveis de l'Àrea i d'altres vehicles compartits amb d'altres àrees del Departament.

Pel que fa al programa Joves en Acció, les activitats s'han dut a terme a la sala de formacions de la Creu Roja. En aquestes dependències es disposa del mobiliari mínim per efectuar les dinàmiques grupals planificades (taules, cadires, projector, pissarra...). A més a més, s'ha fet ús de material d'oficina i informàtica del SEPAJ quan ha estat necessari. Tot i això, val a dir que a la sala no es disposa d'espai d'emmagatzematge i ha estat necessari transportar el material quan s'ha hagut de menester.

Finalment, afegir que aquest 2024 s'ha adquirit el material Univers de les emocions.

Xarxa de coordinacions

En base al model d'atenció integral centrada en la persona, i tenint en compte que en el decurs de la intervenció es treballa i s'impacta en els diferents àmbits de la vida de l'individu, les coordinacions i el treball en xarxa esdevenen una funció de vital importància. La finalitat d'aquests canals i circuits és la d'establir una intervenció conjunta que reculli i treballi de forma complementària totes les dificultats que envolten a l'individu.

Degut a les característiques dels usuaris que s'atenen i a la franja d'edat que correspon, la majoria de coordinacions i treball conjunt s'estableix amb les següents àrees o equips:

Departament d'Afers Socials:

- Àrea d'Atenció a les Persones i les Famílies
- Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
- Àrea de Polítiques d'Igualtat
- Àrea de Promoció de l'Autonomia Personal

Àmbit sanitari

- Servei de Salut Mental
- Unitat de Conductes Addictives
- Hospital de dia (dels dos anteriors).
- SRCA
- Centres d'Atenció Primària (infermeria/llevadores)
- Consultes privades (especialitats mèdiques)
- Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell (Residència Albó)

Àmbit laboral i educatiu

- Servei d'Ocupació (circuit ordinari i circuit amb suport)
- Centre de Formació Professional d'Andorra

Àmbit de la Justícia

- Batllia
- Àrea de Justícia Juvenil i Mesures Penals Alternatives
- Servei de Mediació i Orientació Prop de l'Administració de Justícia
- Fundació Privada Tutelar

Àmbit oci i altres

- Caritas Andorra
- Creu Roja Andorrana

Cronograma 2023

[illegible]

Propostes de millora

- Reelaborar el Projecte Marc adaptant la metodologia i les línies d'intervenció del recurs
- Comptar amb un servei de supervisió externa de cara a reelaborar el Projecte Marc del servei.
- Comptar amb criteris propis de suport econòmic per motius socials. Per exemple, exemple ajut a l'emancipació, més beques d'estudis...
- Millorar les xarxes de difusió del servei
- Comptar amb un espai d'atenció propi i adaptat a les particularitats del col·lectiu atès.
- Millorar el treball en xarxa i facilitar la comunicació amb d'altres agents implicats en la intervenció creant protocols conjunts amb d'altres serveis interns i externs.